

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18P/14/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715209335
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6715209335.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci maloletej X. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Y., dieťa rodičov - otec: D. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX B., občan SR, právne zastúpený JUDr. Monikou Ludikovou, advokátkou so sídlom vo Zvolene, J. Kozačeka 11 a matky: X. I., nar. XX. XX. XXXX, O. XXX/XX, XXX XX Y., občan SR, JUDr. Linda Straňáková, Advokátska kancelária, Trhová 1, 960 01 Zvolen, o návrhu otca na úpravu styku s maloletou X., takto

rozhodol:

Otec D. D., nar. XX. XX. XXXX je oprávnený stretávať sa s maloletou X. I., nar. XX. XX. XXXX:

- každý páry týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod,
- počas Vianočných sviatkov každý nepárny rok od 22.12. od 09.00 hod. do 26. 12. do 18.00 hod., každý páry rok od 28. 12. od 09.00 hod. do 02. 01. do 18.00 hod.,
- počas Veľkonočných sviatkov každý páry rok od soboty od 09.00 hod. do pondelka do 18.00 hod.

Otec je oprávnený a povinný v stanovenom čase maloletej dieťa vyzdvihnúť pred bytom matky a rovnako v stanovenom čase ho odovzdať matke pred jej bytom.

Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

Súd určuje dohľad nad výchovou maloletej X. I., nar. XX. XX. XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Týmto dočádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P 34/2014 zo dňa 02. 09. 2014, právoplatný dňa 17. 09. 2014 vo výroku o styku otca s maloletou X. I..

odôvodnenie:

Otec podal na tunajšom súde dňa 29. 06. 2015 návrh, v ktorom poukázal na to, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5P 34/2014-48 zo dňa 02. 09. 2014, právoplatný dňa 17. 09. 2014 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá X. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol oprávnený stretávať sa s dcérou každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 12.30 hod. Toho času by sa chcel stretávať s dcérou v širšom rozsahu, avšak komunikácia s matkou nie je možná. Otec býva v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi, obýva sám 2. poschodie, kde má pripravenú detskú izbu pre dcéru. Dokáže sa o X. postarať tak, aby nebol narušený jej režim. Viac krát sa stalo, že matka neumožnila otcovi stretnúť sa s dcérou, hoci prišiel v stanovenú dobu. Preto žiadal, aby súd umožnil otcovi styk s maloletou X. každý prvý a tretí víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 22. 12. od 09.00 hod. do 26. 12. do 18.00 hod., každý

párny rok od 28. 12. od 09.00 hod. do 02. 01. do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párny rok od soboty od 09.00 hod. do pondelka do 18.00 hod. s tým, že si otec v stanovenú hodinu pred bytom matky dieťa prevezme a v stanovenú hodinu ju opäť vráti pred bytom matky.

Matka sa písomným podaním doručeným súdu 24. 09. 2015 vyjadrila k návrhu otca tak, že s týmto v zásade nesúhlasí. Hoci je pravdou, že komunikácia s otcom z jej strany bola obmedzená len na komunikáciu formou sms správ, bolo to však z dôvodu agresívneho správania navrhovateľa. Neustále ju slovne napádal, vyhrážal sa jej ako aj jej osobám blízkym, na čo jej bolo doporučené políciou obmedziť spôsob komunikácie uvedeným spôsobom. Ďalej poukázala na to, že pokiaľ bola schválená rodičovská dohoda rozhodnutím súdu, otec často krát svojvoľne predlžoval stanovený čas na vrátenie dieťaťa, za uplynulé obdobie sa to stalo 14x, pričom meškanie žiadnym spôsobom neoznámil. Nie je pravdou, že by navrhovateľovi neumožnila stretnutie v zmysle rozsudku súdu. V čase, keď bola dcéra chorá, umožnila mu, aby sa stretnutie uskutočnilo v dome vo vchode. Naopak, dňa 05. 04. 2015 sa stalo, že otec neprišiel a ani to vopred neoznámil. Dňa 03. 05. 2015 odmietla dcéra s otcom odísť. Uvedené vie preukázať, nakoľko si spisuje príchody a odchody otca, čo svojim podpisom on aj potvrdzuje. Ďalej poukázala na to, že pokiaľ žila s otcom maloletej v dome, v ktorom teraz on žije, podmienky v tomto rodinnom dome nie sú vyhovujúce pre maloleté dieťa. Dôvodom sú plesne nachádzajúce sa v celom dome. Keďže dieťa má chronické zdravotné problémy, pobytom v takomto prostredí sa tieto môžu zhoršiť. Rovnako sa otec nevie postarať o dcéru, nakoľko po stretnutí s otcom jej dcéra vždy povie, že u neho nepila ani nejedla. Od dcéry vie, že dostane od otca iba kukuričné chrumky, napriek tomu, že stretnutie s otcom prebieha počas obeda. Týmto spôsobom otec narušava stravovací režim maloletého dieťaťa. Rovnako pri rozhovore s dcérou jej táto povie, že sa ocko s ňou nehral, ale že sa hrala s ostatnými deťmi s rodiny alebo s jeho priateľkou. Je toho názoru, že sa otec maloletej v žiadnom prípade nevie o dcéru postarať, je nezodpovedný, nepozná jej potreby. Jeho zvýšený záujem nie je úprimný, pretože otec sa jej už dlhšiu dobu vyhrážal tým, že ju o dcéru postupne pripraví, čo jej napísal prostredníctvom facebooku. Maloletá má len 3 roky a preto nie je v jej záujem tak dlhotrvajúce a časté odlúčenie. Dieťa má svoj režim a nie je vhodné, aby bol tak zásadne narušený. Dcéra je na ňu silne citovo naviazaná, čo je v jej veku normálne. Vyhovením návrhu otca by bola maloletá vystavená psychickej záťaži a stresu, bol by narušený jej denný režim. Matka uviedla, že nebráni otcovi maloletej stretávať sa s dcérou, avšak nesúhlasí s navrhovaným rozsahom styku. Navrhla, aby styk otca s maloletou prebiehal každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 09.30 hod. do 11.30 hod. a to výlučne za účasti matky maloletej.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, oboznámením listinných dôkazov a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

Otec na pojednávaní uviedol, že vo vzťahu s dcérou nemá žiaden problém. Vždy keď pre ňu príde, ona sa teší, rozbehne sa k nemu. Tiež sa stalo, že keď odchádzajú od neho domov, nie vždy sa jej chce hneď vrátiť a aj preto sa stalo, že meškali, niekedy to bolo zavinené aj dopravnou situáciou. Od poslednej úpravy styku je dcéra komunikatívnejšia, všimol si, že v kontakte s inými deťmi na ihrisku je sebavedomejšia. Informuje sa o nej v materskej škôlke, ktorú navštevovala, aj o zdravotnom stave dcéry u lekárky, pretože matka mu odmieta podávať informácie. V poslednom období sa s dcérou viac zblížili, vidieť na nej pokrok a má záujem o širší styk s dcérou. Pokiaľ ide o kontakt s matkou, z jeho strany bola spočiatku vyvinutá snaha, nebola tam žiadna agresia, ale matka s ním komunikovala len cez sms, pokiaľ sa chcel osobne porozprávať, nekomunikovala s ním mimo stanoveného času styku s dcérou, neinformovala ho o maloletej, o jej aktivitách a záujmoch. Je presvedčený, že sa o dcéru dokáže postarať. Je zamestnaný ako obchodný zástupca firmy Koliba, má pracovný čas od pondelka do piatka do 15.00 hod., cez víkendy nepracuje. Robí v oblasti zahraničného obchodu, takže cestuje aj do zahraničia, všetko je to počas pracovnej doby. V čase sviatkov sa v spoločnosti nepracuje. Pracovné povinnosti mu preto nebránia v navrhovanom styku s dcérou. Býva spolu so svojimi rodičmi v rodičovskom dome, kde na prízemí bývajú rodičia a on obýva vrchné 1. a 2. poschodie. V uplynulom roku dom prešiel rekonštrukciou, bol zateplený, došlo k výmene strechy, takže problém s plesňami sa v dome určite nevyskytuje. Pokiaľ ide o režim dieťaťa, tento mu je známy, taktiež je schopný zabezpečiť stravu pre dieťa. Poukázal na to, že sa na starostlivosti podieľal aj v čase, keď žili spolu s matkou dieťaťa. Vie, kto je lekárom dieťaťa. Rovnako má vedomosť, že dcéra užíva lieky spojené s bežným ochorením, avšak uvedené informácie sa cez matku k nemu nedostávajú. Keď je dcéra chorá, má k nej obmedzený prístup. Dieťa mu v tom čase matka neodovzdá, len mu predloží lekársky doklad, prípadne sama tvrdí, že má dieťa horúčku, napriek tomu, že sa dožadoval preukázania tvrdenia matky a klopal na dvere, matka privolala políciu.

Matka na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o doterajší kontakt otca s dieťaťom, otec si svojvoľne predlžoval čas stretávania niekedy aj pol hodinu napriek jej upozorneniam. Aj z tohto dôvodu navštívila sociálny úrad, kde upozornila, že otec nechodí s dcérou načas, že jej neposkytuje riadne jedlo. Túto okolnosť zistila z rozhovoru s dcérou. Pokiaľ ide o komunikáciu s otcom, tento ju neustále zhadzuje aj pred dcérou, hovorí, že si bude robiť, čo chce, a že dcéru bude nosiť, kedy sám chce. Keď je dcéra chorá, vopred mu to vždy oznámi a umožní mu vidieť dcéru pred bytom, záleží len na tom, koľko s ním chce dcéra byť. Tiež sa stalo, že ho dcéra odmietla a nechcela s ním ísť. Rovnako sa stalo, keď prišla od otca, hovorila jej slová: „Mama ty si zlá, lebo mama ti nič nekúpi.“ A toto jej mal hovoriť ocko. Aj posledný incident, ktorý opisoval otec, keď bola privolaná polícia, ukázala otcovi potvrdenie od špecializovaného lekára, on si to však nedal vysvetliť, búchal na dvere a vykrikoval, preto privolala políciu. Opakovane nahlasovala správanie otca polícii a tam jej bolo doporučené, aby s ním komunikovala len cez sms. Toho času má dcéra nastavenú liečbu imunity, jedná sa o dlhodobejšiu liečbu. Pokiaľ nastúpila do materskej škôlky v októbri 2014, často vynechávala z dôvodu choroby a z tohto dôvodu tento školský rok do MŠ zatiaľ nenastúpila.

Na otázku kolízneho opatrovníka, keďže jej bolo doporučené v prípade choroby dieťaťa, umožniť otcovi náhradný termín stretnutia, či takto postupovala, matka uviedla, že nie, pretože umožnila otcovi stretnúť sa s dcérou pred bytom. Na otázku právnej zástupkyne, či takýto postup považuje za správny v čase, keď je dieťa choré, matka uviedla, že postupovala na základe lekárskeho doporučenia, pretože v čase, keď je dcéra chorá, nemôže ísť von z domu. Na druhej strane nechcela otcovi brániť v styku s dcérou podľa súdneho rozhodnutia.

Kolízny opatrovník pred súdom uviedol, že matke pri vzájomnom kontakte bola doporučená dohoda vo vzťahu k širšej úprave styku dieťaťa s otcom. Rovnako jej bolo doporučené informovať sa o priebehu kontaktu otca s dieťaťom nie len cez vypočutie dieťaťa. Keďže sa matka neustále vracala do hlbšej minulosti, bola jej doporučená aj práca v psychologickom poradni. Rovnako to bolo doporučené vzhľadom na komunikáciu medzi rodičmi aj otcovi, pričom otec prednedávnom kontaktoval doporučenú psychologičku. Kolízny opatrovník doporučil širší kontakt otca s dieťaťom a navrhol súdu prípadne zväziť vykonanie znaleckého dokazovania.

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P 34/2014-48 zo dňa 02. 09. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. 09. 2014, bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej súd maloletú X. zveril do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal povinnosťou platiť na jej výživu sumou 180,00 € mesačne s tým, že bežné výživné tvorí suma 130,00 € mesačne a na tvorbu úspor je určená suma po 50,00 € mesačne. Rovnako bolo dohodnuté, že je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 12.30 hod.

Podľa správy kolízneho opatrovníka (čl. 83) bolo vykonané prešetrenie rodinných pomerov u rodičov maloletej Viktórie. Rozhovorom s matkou bolo zistené, že táto žije spolu s dcérou a otcom v 3-izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve otca matky. Sú tu vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o dieťa. Matka je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzača o zamestnanie, sú jej vyplácané prídavky na dieťa a výživné od otca. Dávky v hmotnej núdzi nepoberá. K návrhu otca na rozšírenie úpravy styku uviedla, že s týmto nesúhlasí, pretože prostredie v domácnosti otca považuje za nevhodné, nachádzajú sa tam pozostatky minulých plesní, čo škodí zdraviu maloletej. Dieťa má opakované respiračné ochorenia a preto by v žiadnom prípade nemala stráviť v domácnosti otca dlhšiu dobu, prípadne celú noc. Okrem toho otec maloletej nedokáže zabezpečiť celodennú stravu, nedokáže jej navariť. Podľa informácií dieťaťa, tomuto dával iba chrumky. Rovnako dcéra by nezvládla dlhšie odlúčenie od matky. Aj počas súčasnej úpravy styku dochádza k problémom, pretože otec dieťa neodovzdáva v určenú hodinu a často mešká. Maloletá X. v minulom školskom roku navštevovala MŠ, avšak pre zdravotné problémy tento školský rok dieťa zatiaľ nenastúpilo do MŠ. S dcérou navštevuje ORL oddelenie, kožné a imunologické oddelenie, bola doporučená pre dcéru kúpeľná liečba.

Ďalej boli prešetrené pomery v domácnosti otca a bolo zistené, že tento žije v rodinnom dome, kde má k dispozícii vrchné poschodie, je tu zariadená detská izba. Hygiena aj bytové pomery boli na požadovanej úrovni. Izba pre maloletú je zariadená zodpovedajúco jej potrebám, takže otec má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre realizáciu styku s dcérou. K doterajšiemu priebehu stretávania otec sa vyjadril, že matka robí scénu za každú maličkosť, ak meškajú napr. 20 minút. Niekedy sa však stane,

že dcéra nechce odísť z jeho domácnosti a chcela by zostať aj dlhšie. Preto oslovil matku s takýmto návrhom, táto ho však razantne odmietla. Otec uviedol, že pozná režim dieťaťa, vie jej zabezpečiť celodennú stravu, matka mu však nechce podávať žiadne informácie o maloletej, preto sa sám informuje v materskej škôlke, navštívil lekára maloletej, vie, že má bežné detské ochorenia a časté infekty dýchacích ciest. V prípade takéhoto ochorenia jej vie zabezpečiť liečbu. V jeho domácnosti pre dcéru zabezpečil všetko, čo potrebuje, má vlastnú izbu s posteľou, má oblečenie, hračky. Chcel by s dcérou stráviť viac času ako len pár hodín cez víkend. Kolízny opatrovník na pojednávaní dodal, že realizovali šetrenie u otca opakovane aj po vykonanej rekonštrukcii a ani jedenkrát nezistili viditeľnú prítomnosť plesní, na čo poukazovala matka. Preto konštatoval, že u otca sú vytvorené vhodné podmienky pre pobyt dieťaťa.

Súd oboznámil správy k osobe otca a to správu Mestského úradu Hriňová (čl. 74), správu zamestnávateľa otca (čl. 72), z ktorých bol otec kladne hodnotený. Rovnako súd oboznámil správy k matke a to správu Mestského úradu Detva (čl. 76), správu Sociálnej poisťovne (čl. 59), správu ÚPSVaR Zvolen (čl. 75), z ktorých súd rovnako nezistil negatívne hodnotenie.

Ďalej súd oboznámil doklady k zdravotnému stavu dieťaťa, doklady k dochádzke dieťaťa do MŠ a lekársku správu MUDr. M., z ktorej vyplynulo, že u maloletej sa jedná o dieťa predčasne narodené s nízkou pôrodnou hmotnosťou, jej vývoj je priradený. Od roku 2014 je zvýšená chorobnosť, od roku 2015 opakované infekty dýchacích ciest. Toho času je sledovaná v imuno-alerologickej ambulancii, v kožnej ambulancii pre ekzém a v ORL ambulancii pre bolesti uší a časté nádchy. Pre recidivujúce infekty dýchacích ciest bola doporučená kúpeľná liečba v Lučivnej.

K vzájomnej komunikácii s otcom predložila matka listinné doklady a to výpis z sms správ zasielaných otcom, výpis z komunikácie medzi rodičmi cez facebook, ako aj záznamy o styku otca s dieťaťom.

Matka navrhla vypočuť ako svedka svojho otca L. I., ktorý by sa vedel vyjadriť k priebehu styku otca s maloletou. Súd však konštatoval, že priebeh styku vyplýva z vyjadrení rodičov, ktoré tvrdenia nie sú rozporné a preto uvedený dôkaz považoval za nadbytočný, preto ho zamietol.

Podľa Čl.3 Zákona o rodine, rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa Čl.4 Zákona o rodine, Všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

Podľa Čl.5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä podľa písm. h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods.1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods.2 písm. b/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd dospel k záveru, že návrh otca je v celom rozsahu dôvodný. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia maloletej Viktórie nežijú spolu, ich rodičovské práva a povinnosti boli naposledy upravené rozsudkom tunajšieho súdu dňa 02. 09. 2014, kedy došlo k schváleniu rodičovskej dohody, na základe ktorej bola maloletá Viktória zverená do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný k plneniu vyživovacej povinnosti v dojednanej výške a zároveň bolo medzi rodičmi dohodnuté, že je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 12.30 hod. Od poslednej úpravy styku uplynulo obdobie viac ako jedného roka. Z výpovede otca vyplynulo, že doterajšia úprava styku je pre neho nedostatočná, má záujem s dcérou tráviť viac času. Maloletá X. vyrástla, je komunikatívnejšia, prejavila záujem byť s otcom aj dlhšie. Za tým účelom otec oslovil matku, aby sa dohodli o širšej úprave styku, čo však matka odmietla. O takomto postoji matky svedčí aj vyjadrenie počas tohto súdneho konania a hoci sa matka vyjadrila, že nebráni styku otca s dcérou, jej návrh, aby sa otec mohol stretávať s dcérou v podstate v rovnakom rozsahu, avšak za prítomnosti matky znamená skôr obmedzenie práv otca ako jeho rozšírenie. Súd len podotýka, že pokiaľ ide o úpravu styku rodiča s dieťaťom, súdne rozhodnutie tvorí právny základ, aby bol určený aspoň minimálny rozsah možnosti oprávneného rodiča stretnúť sa s dieťaťom a tak sa spolupodieľať na jeho výchove v prípade, že sa rodičia nevedia na tomto dohodnúť. Aj právna úprava však uprednostňuje pri úprave styku rodičovskú dohodu, ktorá nemusí byť schválená súdom. To znamená, že v prvom rade by sa rodičia mali dohodnúť na úprave styku s prihliadnutím na individuálne potreby dieťaťa i rodičov. Plynutím času dochádza k zmenám jednak na strane dieťaťa, kedy dieťa fyzicky rastie, menia sa jeho potreby, mení sa jeho denný režim v súvislosti s predškolskou dochádzkou, následne školskou dochádzkou, záujmovou činnosťou, zdravotným stavom, kedy je na rodičoch, aby sa flexibilne dohodli a prispôbili možnosti stretávania sa oprávneného rodiča s dieťaťom. Matka však takto zjavne nepostupovala. Je potrebné, aby si matka uvedomila, že nie je v záujme maloletého dieťaťa len formálne zotrvať na rozhodnutí súdu, ktoré však už nemusí zodpovedať daným okolnostiam v danom čase. Matka napriek doporučeniam a poradenstvu na sociálnom úrade nebola prístupná sa o rozsahu styku otca s dieťaťom s otcom dohodnúť a komunikovať s ním. Matka svoj postoj odôvodnila agresívnym správaním zo strany otca, ktorý ju najmä ústne napáda a to aj pred maloletou dcérou. Takéto správanie otca opakovane oznamovala polícii, kde jej bola doporučená komunikácia len formou sms správ. Súd však poukazuje na to, že pokiaľ matka odmieta komunikáciu s otcom, pričom komunikácia zo strany otca smeruje výlučne k informáciám o maloletom dieťati, sama vyvoláva nevhodné správanie zo strany otca. Táto okolnosť však ani otca neospravedlňuje a bude musieť do budúcnosti zvážiť svoje správanie voči matke maloletej, ak by sa jeho správanie malo stupňovať, aj z tohto dôvodu môže dôjsť k obmedzeniu jeho rodičovských práv. Uvedené správanie rodičov mal súd preukázané z ich výsluchu ako aj z listinných dokladov predložených matkou a z tohto dôvodu nepovažoval za nevyhnutné vypočúvať svedka tak, ako navrhla matka. Práve z týchto dôvodov súd pri rozhodovaní o návrhu otca pristúpil k uloženiu výchovného opatrenia, kedy uložil dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí. Uvedené výchovné opatrenie má zabezpečiť najmä kontrolu rodičov pri výkone ich rodičovských práv, ako aj kontrolu nad malolekým dieťaťom, akým spôsobom postoje rodičov ovplyvňujú stav dieťaťa. V prípade, že rodičia sa naďalej budú správať nevhodným spôsobom za prítomnosti maloletého dieťaťa, nenájdu spoločnú komunikáciu v záujme zabezpečenia riadnej starostlivosti o maloleté dieťa a nebudú rešpektovať pokyny a doporučená orgánu sociálno-právnej ochrany detí, vystavujú sa riziku, že v záujme dieťaťa je štát oprávnený autoritatívne zasiahnuť do práv a povinností rodičov. Ďalej súd konštatuje, že v konaní nebolo preukázané tvrdenie matky, že by sa otec nebol schopný postarať o maloleτού. Pokiaľ ide o režim maloletej, otec má predstavu o tom, aký je režim dieťaťa vo veku jeho dcéry. Je však pravdou, že pokiaľ matka odmieta otcovi podávať akékoľvek informácie o dieťati, najmä pokiaľ ide o individuálne potreby dieťaťa, je potom na otcovi, aby samostatne zvládol úlohu rodiča. Súd však konštatuje, že v osobe otca vidí snahu a záujem o starostlivosť o maloleté dieťa. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že má vytvorené všetky podmienky pre starostlivosť v rozsahu, ktorú otec žiadal v čase styku s dcérou a preto súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by bránili navrhovanému styku otca s maloletou X.. Pokiaľ ide o psychický stav dieťaťa, na ktorý matka poukazovala tým, že by dieťa nezvládlo dlhšie odlúčenie od matky, tu súd podotýka, že je najmä na rodičoch a v tomto prípade na matke, aby dieťa aj po psychickej stránke pripravila na stretnutie s otcom

tak, aby si dieťa zachovalo vedomie, že ide k niektorému zo svojich dôležitých osôb, k druhému rodičovi, ktorý je po uvedení do povinnosti sa o dieťa riadne starať. Je len prirodzené, že ak maloletá X. bola takmer vo výlučnej starostlivosti matky, vytvorila sa medzi matkou a dieťaťom silná citová väzba. To však neznamená, že obdobnú väzbu si dieťa nemôže vytvoriť aj k otcovi. Bude preto potrebné zo strany otca v čase styku s dcérou klásť dôraz na kvalitu takéhoto stretávania a plnohodnotné využitie času za účelom rozvíjania sa vzťahu medzi otcom a dcérou.

Tu súd dáva do pozornosti rodičov právny názor vyslovený v nálezoch Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 1206/09, sp. zn. I. ÚS 2661/10. Rozhodnutia vychádzajú z mierne odlišnej právnej úpravy, avšak niektoré vyslovené závery majú relevanciu aj pre slovenskú právnu úpravu. Hoci sa jedná o právny názor pri striedavej starostlivosti rodičov, súd tu zdôrazňuje a poukazuje najmä na posudzovanie správania sa rodičov pri odovzdávaní si dieťaťa a vzájomnej komunikácii medzi rodičmi pri riešení starostlivosti o mal. dieťa.

Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady, okrem iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom.

Nemožno vylúčiť, že práve medzi rodičmi, ktorí nie celkom dobre komunikujú, je striedavá starostlivosť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa snažili čo najviac kooperovať. Striedavá starostlivosť núti rodiča, ktorý nebol tejto forme naklonený a na ktorého strane chýba ochota ku komunikácii, aby svoje správanie zmenil. Inak sa môže stať, že skutočne dôjde ku zmene výchovy a zvereniu dieťaťa do výchovného prostredia druhého rodiča.

Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri jeho odovzdávaní. Jedná sa o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého. Je preto treba v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je treba v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci.

Akokoľvek striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať (a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov), nesmie súd na spôsob tejto výchovy rezignovať už vtedy, keď jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí. Ak je takýto nesúhlas len obštrukčný, ničím neodôvodnený, resp. nemá vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, nemôže o neho súd oprieť svoje rozhodnutie.

Súd ešte dodáva, že v tomto konkrétnom prípade je zrejmé, že komunikačné nedorozumenia medzi rodičmi pramenia najmä z ich vzájomného konfliktu z minulosti, ktorý viedol k ich rozchodu a t. č. výrazne citovo ovplyvňuje ich vzájomný vzťah aj v otázke rozhodovania o starostlivosti o spoločnú dcéru. Súd vyslovuje presvedčenie, že časom rodičia budú schopní zvládnuť svoje postoje natoľko, že nebude potrebný autoritatívny zásah štátu vo forme určenia dohľadu nad mal. dieťaťom či rodičmi. Bude preto vecou rodičov zväžiť najmä odporúčenie o absolvovaní rodičovskej terapie, čo im pomôže prekonať a zvládnuť súčasnú situáciu, ako aj možné problémy do budúcnosti vo vzťahu k rodičovským právam a povinnostiam a rešpektovaniu sa navzájom ako rodičov spoločného dieťaťa. V opačnom prípade môže súd v záujme dieťaťa pristúpiť aj k ďalším výchovným opatreniam v súlade s predpismi rodinného práva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolať proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).